

An Bhruiséal, 8.7.2022
COM(2022) 328 final

**TUARASCÁIL ÓN gCOIMISIÚN CHUIG PARLAIMINT NA hEORPA AGUS
CHUIG AN gCOMHAIRLE**

Cur chun feidhme an tríú Clár um ghníomhaíocht an Aontais i réimse na sláinte in 2020

{SWD(2022) 186 final}

Clár na n-ábhar

1. RÉAMHRÁ	2
2. BUAICPHOINTÍ NA BLIANA	5
3. AN BUISÉAD A CHUR CHUN FEIDHME	8
<i>3.1 Tosaíochtaí</i>	9
<i>3.2 An buiséad oibríochtúil a chur i bhfeidhm trí mheicníocht maoinithe</i>	12
<i>3.3 Tairbhíthe</i>	13
4. PRÍOMHGHNÍOMHAÍOCHTAÍ CUMARSÁIDE	14
5. CONCLÚID	15

1. RÉAMHRÁ

Cumhdaítear leis an tuarascáil seo cur chun feidhme chlár oibre bliantúil 2020 (AWP 2020) an tríú Clár le haghaidh ghníomhaíocht an Aontais i réimse na sláinte ('an Clár'). Le hAirteagal 13(1) den Rialachán lenar bunaíodh an clár¹ ceanglaítear ar an gCoimisiún Eorpach tuairisciú do Choiste an Chláir maidir le cur chun feidhme na ngníomhaíochtaí ar fad a cistíodh leis an gClár, agus Parlaimint na hEorpa agus an Chomhairle a choinneáil ar an eolas. Comhlíonann an tuarascáil seo an ceanglas deireanach agus déantar cur síos inti ar an gcaoi ar cuireadh an Clár chun feidhme agus ar úsáideadh an buiséad in 2020.

Sa doiciméad inmheánach oibre de chuid an Choimisiúin a ghabhann leis an tuarascáil seo cuirtear i láthair na príomhghníomhaíochtaí arna gcómhaoiniú faoin gClár agus a raibh torthaí ar fáil ina leith in 2020, mar aon le táblaí ina sonraítear na gníomhaíochtaí agus conarthaí cómhaoinithe go léir i mbuiséad oibríochtúil an Chláir 2020.

Bunaíodh Meitheal Ardleibhéil 2020 ar roinnt réimsí tosaíochta, ach tugtar aghaidh freisin ar neamhionannais sláinte mar shaincheist leathan.

Tionchar phaindéim COVID-19 ar chur chun feidhme an chláir oibre bhliantúil

Tar éis na ráige COVID-19 sa chéad ráithe de 2020, cuireadh gníomhaíochtaí reatha an Chláir² i réimse na slándála sláinte i ngníomh ar 'mhodh éigeandála' agus stiúradh iad chun dul i ngleic leis an bpaindéim. Is samplaí tábhachtacha iad an ghníomhaíocht chomhpháirteach 'Healthy gateways'³, lena dtacaítear leis an gcomhordú i measc thíortha an Aontais chun feabhas a chur ar an gcumas bagairtí sláinte trasteorann a chomhrac ag pointí iontrála, lena n-áirítear calafoirt, aerfoirt agus trasnuithe talún; Agus an ghníomhaíocht chomhpháirteach maidir le Rialacháin Sláinte Idirnáisiúnta Neartaithe agus ullmhacht (SHARP⁴), a chonaic an comhoibriú le EVD-LabNet an Lárionaid Eorpaigh um Ghalair a

¹ Rialachán (AE) Uimh. 282/2014 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 11 Márta 2014 maidir le tríú Clár a bhunú do ghníomhaíocht an Aontais i réimse na sláinte (2014-2020) agus lena n-aisghairtear Cinneadh Uimh. 1350/2007/CE (IO L 86, 21.3.2014, lch. 1).

² Leis na gníomhaíochtaí sin arna gcur i gcrích ag an gclár sláinte cruthaíodh sineirge leis na bearta éigeandála le haghaidh freagairt láithreach arna gcur ar fáil ag an Aontas, agus comhlánaigh siad na bearta sin, faoi ionstraimí sonracha agus tiomnaithe (amhail Sásra an Aontais um Chosaint Shíbhialta, an Ionstraim Tacaíochta Éigeandála agus Ciste Dlúthpháirtíochta an Aontais, Comhsholáthar le haghaidh Frithbheart Leighis) agus cláir eile (e.g. Creatchlár Fís 2020 um Thaighde agus Nuálaíocht).

³ www.healthygateways.eu

⁴ Tacaíonn JA SHARP (www.sharpja.eu) le comhordú i measc shaotharlanna tagartha an Aontais chun ráigeanna bitheolaíochta, éilliú ceimiceach agus bagairtí comhshaoil agus bagairtí ar shláinte an duine a chosc, a bhrath agus chun freagairt dóibh

Chosc agus a Rialú (Líonra Saotharlainne atá ag Teacht Chun Cinn-Galair Víreasacha) chun rialú cáilíochta agus forbairt acmhainní a áirithiú do dhiagnóisic bheacht do COVID-19 ag céim luath den phaindéim, agus léiríodh an tábhacht a bhaineann le líonraí saotharlainne a úsáid mar uirlis ullmhachta agus freagartha.

De bharr threoshuíomh na n-acmhainní daonna in AS SANTE go gníomhaíochtaí paindéime COVID-19, laghdaíodh gníomhaíochtaí eile, amhail rúnaíocht na gCoistí Eolaíocha, rud a fhágann gur lú na Tuairimí a ghlac na Coistí, sé cinn a ghlac an Coiste Eolaíoch um Shábháilteacht Tomhaltóirí (SCCS) agus ceann eile ón gCoiste Eolaíoch um Rioscaí Sláinte, Comhshaoil agus Rioscaí atá ag Teacht Chun Cinn (SCHEER).

Mar gheall ar shrianta ar ghluaiseacht, tionóladh an dá chomhdháil a d’eagraigh Uachtaránacht na Gearmáine agus na Portaingéile ar Chomhairle an Aontais Eorpaigh, agus na laethanta faisnéise a d’eagraigh an ghníomhaireacht feidhmiúcháin um Thomhaltóirí, sláinte, talmhaíocht agus bia (Chafea) chun na deiseanna maoiniúcháin a chur i láthair faoin gclár oibre 2020. Níor mhór roinnt amlínte chun tograí a chur isteach le haghaidh tionscadal nó gníomhaíochtaí comhpháirteacha a chur siar toisc go raibh údarais sláinte na mBallstát gnóthach ag déileáil le paindéim COVID-19. Mar sin féin, in ainneoin na ndeacrachtaí sin go léir, ní dhearnadh aon difear suntasach do chur chun feidhme phlean oibre bliantúil 2020, i dtéarmaí tomhaltais buiséid freisin.

Faoi Chuspóir 1 ‘Sláinte a chur chun cinn, galair a chosc, agus timpeallachtaí tacúla do stíleanna maireachtála sláintiúla a chothú’, chuir an tAontas maoiniú iomlán **EUR 11 097 241.78** ar fáil do 11 eagraíocht neamhrialtasach (ENRanna)⁵, gníomhaíocht chomhpháirteach amháin, eagraíocht idirnáisiúnta amháin, dhá ghníomh eile agus conarthaí seirbhíse 10. Chuir na 11 eagraíocht neamhrialtasach tograí isteach maidir le comhaontú deontais sonracha (SGA) faoi chreat-chomhaontú comhpháirtíochta a síníodh in 2017. Is gníomhaíocht chomhpháirteach é chun dea-chleachtais a mhalartú i gcur chun feidhme na Treorach um Tháirgí Tobac (2014/40/AE)⁶ agus

⁵ An Comhlachas Eorpach um Shláinte Phoiblí (EUPHA), Comhghuaillíocht Eorpach um Shláinte Phoiblí, Saor-Chomhpháirtíocht Smoke, an Líonra Eorpach um Tobac agus um Chosc Tobac, Oilíúint Murtall agus Seirbhísí Faisnéise san Eoraip – céim 2, Fondúireacht na Scoileanna Sláinte san Eoraip, tBEC: Freagairt na heitinne a neartú i réigiún EDS na hEorpa, Gníomhaíocht SEIF na hEorpa – níos láidre le chéile, Comhghuaillíocht – An Líonra Eorpach um Laghdú Ciorraithe, Alzheimer Europe, Sraitheanna Ailse na hEorpa – Comhoibriú ar son an tionchair i rialú na hailse.

⁶ Treoir 2014/40/AE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 3 Aibreán 2014 maidir le comhfhogasú dhlíthe, rialachán agus fhorálacha riaracháin na mBallstát a bhaineann le monarú, cur i láthair agus díol táirgí tobac agus táirgí gaolmhara agus lena n-aisghairtear Treoir 2001/37/CE (IO L 127, 29.4.2014, lch. 1).

le haghaidh gníomhartha cur chun feidhme agus tarmligthe a bhaineann le reachtaíocht maidir le toitíní leictreonacha.

Faoi Chuspóir 2 ‘Saoránaigh an Aontais a chosaint ar bhagairtí tromchúiseacha trasteorann’, chuir an tAontas maoiniú iomlán **EUR 3 933 955.42** ar fáil do cheithre thionscadal a dhíríonn ar fheabhas a chur ar rochtain ar vacsaíniú agus ar ghlacadh vacsaínithe. Ceann de na tionscadail is ea IMMUNION (Comhar maidir le himdhíonadh a fheabhsú san Aontas Eorpach) lena ndírítear ar mhéadú a dhéanamh ar ghlacadh vacsaíní agus, dá bhrí sin, tá sé mar chuid den fhreagairt ar Mholadh 2018 ón gComhairle maidir le vacsaíniú, agus ag an am céanna cuirtear luach le tionscnaimh an Aontais agus le tionscnaimh náisiúnta, go háirithe an Chomhghuaillíocht um Vacsaíniú.

Faoi Chuspóir 3 ‘Rannchuidiú le córais sláinte atá nuálach, éifeachtúil agus inbhuanaithe’, chuir an tAontas maoiniú iomlán **EUR 31 850 207.93** ar fáil chun tacú le feidhmiú ENR amháin (Gníomhaíocht Sláinte Idirnáisiúnta) agus le haghaidh roinnt gníomhaíochtaí lena gcothófar córais sláinte nuálacha, éifeachtúla agus inbhuanaithe. Bhain gníomhaíocht chomhpháirteach amháin le malartú agus cur chun feidhme dea-chleachtas i réimse na meabhairshláinte, agus béim ar leith á leagan ar an bhféinmharú a chosc agus ar athchóiriú na seirbhísí meabhairshláinte. Thairis sin, seoladh gníomhaíocht chomhpháirteach, ‘I dTreo Spás Sonraí Sláinte na hEorpa’ (tehdas) chun cabhrú le Spás Eorpach Sonraí Sláinte⁷ a bhunú – dul chun cinn tábhachtach maidir le comhroinnt sonraí sláinte. Bronnadh deontas díreach ar an Stiúrtóireacht Eorpach um Cháilíocht Míochaine agus Cúraim Sláinte chun cabhrú léi caighdeáin cháilíochta chomhchuibhithe agus ábhair thagartha chomhchuibhithe a bhunú le haghaidh substaintí de thionscnamh bitheolaíoch i gcomhréir le tionscnaimh an Aontais maidir le cosaint ainmhithe.

Faoi Chuspóir 4 ‘Rochtain ar chúram sláinte níos fearr agus níos sábháilte do shaoránaigh an Aontais’, chuir an tAontas cómhaoiniú iomlán **EUR 7 710 843.21** ar fáil chun tacú le 3 eagraíocht neamhrialtasach⁸ a rannchuidíonn le cuspóirí sláinte an Aontais, chun maoiniú a dhéanamh ar chomhdháil na huachtaránachta maidir le “Infhaighteacht, Inrochtaineacht agus Inacmhainneacht

⁷ [EUR-Lex - 52022PC0197 - EN - EUR-Lex \(europa.eu\)](#)

⁸ Thalia: caingean i gcoinne thalassemia, EURORDIS, SAVDON: Comhlachas Dheontóirí Marrow an Domhain.

Leigheasra agus Feistí Leighis”, a eagraíodh faoi Uachtaránacht na Portaingéile ar Chomhairle an Aontais Eorpaigh, agus chun conarthaí seirbhíse a mhaoiniú.

Ba é **EUR 13 595 548.80** an caiteachas iomlán ar ghníomhaíochtaí trasnaí a bhaineann le gach cuspóir, lena n-áirítear an ghníomhaíocht chomhpháirteach chun tacú le Pointí Comhtheagmhála Náisiúnta an Chláir, Duais Sláinte an Aontais Eorpaigh 2020, gníomhaíochtaí cumarsáide, teicneolaíocht na cumarsáide faisnéise (TFC) agus meastóirí saineolaithe.

Chinntigh an Coimisiún agus an Gníomhaireacht Feidhmiúcháin um Thomhaltóirí, Sláinte, Talmhaíocht agus Bia (Chafea) go bpoibleofar torthaí an chláir go forleathan trí ghníomhaíochtaí cumarsáide iomchuí. Díríodh na gníomhaíochtaí sin ar na príomhthosaíochtaí cumarsáide a léirigh Ard-Stiúrthóireacht um Shláinte agus Sábháilteacht Bia an Choimisiúin (DG SANTE) – mar shampla, vacsaíniú, COVID-19, stíleanna maireachtála sláintiúla, lucht saothair sláinte, measúnú ar theicneolaíocht sláinte agus sláinte dhigiteach a chur chun cinn. Eagraíodh gníomhaíochtaí cur chun cinn i gcomhar le líonra na bPointí Fócais Náisiúnta⁹, lena n-áirítear dhá lá faisnéise i bhformáid seimineáir ghréasáin chun na deiseanna maoinithe atá ar fáil faoi Chlár Oibre Bliantúil 2020 a chur chun cinn.

2. BUAICPHOINTÍ NA BLIANA

Thug Clár Oibre 2020 aghaidh i gcoitinne ar cheithre chuspóir shonracha an Chláir.

Faoi Chuspóir 1 ‘Sláinte a chur chun cinn, galair a chosc agus timpeallachtaí tacúla do stíleanna maireachtála sláintiúla a chothú’, seoladh Gníomhaíocht Chomhpháirteach maidir le Rialú Tobac (JATC2)¹⁰ chun malartú dea-chleachtas idir na Ballstáit a éascú, agus ar an gcaoi sin feabhas a chur ar chur chun feidhme na Treorach maidir le Táirgí Tobac agus ar chur chun feidhme na ngníomhartha cur chun feidhme agus tarmligthe a bhaineann leis an rialachán maidir le toitíní leictreonacha. Ceann d’aidhmeanna JATC2 is ea comhsheasmhacht níos fearr a áirithiú i gcur i bhfeidhm na Treorach agus, ar an gcaoi sin, margadh aonair cothrom a áirithiú do thobac agus do tháirgí gaolmhara, agus béim ar leith á leagan ar fhaireachas margaidh agus ar fhorfheidhmiú an

⁹ Is iad Ballstáit an Aontais agus tíortha eile atá rannpháirteach sa chlár a ainmníonn na NFPanna chun cuidiú leis an gCoimisiún Eorpach an clár a chur chun cinn agus chun torthaí agus faisnéis faoin tionchar atá aige a chur in iúl.

¹⁰ Gníomh comhpháirteach 3 bliana is ea JAOTC2 agus comhchistiú an CE de MEUR 2.5

mhargaidh. Déanfaidh sé measúnú ar an gcreat dlí atá ann cheana d'fhógraíocht tobac agus d'fhógraíocht táirgí atá ag teacht chun cinn.

I measc na n-eagraíochtaí neamhrialtasacha éagsúla a fuair deontas oibriúcháin, bhí Cumann na Léigí Ailse san Eoraip (ECL), ardán ar leith ina dtugtar le chéile sraitheanna ailse éagsúla atá gníomhach ar leibhéal réigiúnach, náisiúnta agus idirnáisiúnta chun Eoraip atá saor ó ailse a bhaint amach. Tacaíonn an ECL leis na sraitheanna ailse i gcur chun feidhme an Mholta ón gComhairle maidir le Scagadh Ailse, agus ag an am céanna tugtar le chéile iad chun tacú le rochtain chomhionann ar chóir leighis, ar thacaíocht agus ar athshlánú d'othair ailse. Ar deireadh, molann an ECL go mbunófaí agus go mbreithneofaí ar bhealach níos fearr i bpleananna náisiúnta ailse an Treoir Eorpach maidir le feabhas a chur ar cháilíocht an rialaithe ailse. Bhí tábhacht mhór ag baint le rannpháirtíocht ghníomhach an ECL sa chomhrac in aghaidh na hailse, go háirithe i gcás Straitéis Chógaisíochta an Aontais, ar eisigh ECL páipéar seasaimh ina leith, inar roinn sé a thuairimí agus a threisiónn an cur chuige atá molta atá dírithe ar an othar. Tá an rannpháirtíocht seo nasctha freisin le cur chun feidhme Phlean Ailse Beating na hEorpa.

Faoi Chuspóir 2 'Saoránaigh an Aontais a chosaint ar bhagairtí tromchúiseacha sláinte trasteorann', maoiníodh trí thionscadal chun dlús a chur faoin nglacadh i vacsaíniú. Is é is aidhm do Thionscadal RISE-Vac¹¹, ImmuHubs¹² agus ActtoVAX4NAM¹³ 'Rochtain mhéadaithe ar Vacsaíniú d'Imircigh Nua-Shílte' rochtain ar vacsaíniú a mhéadú do ghrúpaí atá faoi mhíbhuntáiste, do ghrúpaí iargúlta agus do ghrúpaí ar deacair teacht orthu, agus d'imircigh nuathagtha (ag cur chuige an chúrsa saoil). Go háirithe, dírónn ActToVAX4Nam ar imircigh nuathagtha amháin – sna tíortha céadlíne, idirthurais agus cinn scríbe – agus tá sé mar aidhm leis rochtain chothrom ar vacsaíniú a áirithiú.

Faoi Chuspóir 3 'Rannchuidiú le córais sláinte atá nuálach, éifeachtúil agus inbhuanaithe', sheol Chafea conradh seirbhíse¹⁴ chun an measúnú comhphárteach ar theicneolaíochtaí sláinte (HTA) a sholáthar chun tacú le comhar leanúnach an Aontais maidir le HTA. Tabharfaidh an tseirbhís seo aghaidh ar shaincheisteanna modheolaíochta atá ann cheana d'fhonn obair chomhphárteach i leith

¹¹ fad na tréimhse: 3 bliana, cómhaoiniú an Aontais: EUR 951 120.

¹² fad 3 bliana, cómhaoiniú AE:EUR 989 104

¹³ Fad na tréimhse: 3 bliana, cómhaoiniú an Aontais: EUR 994 393

¹⁴ do shuim MEUR 3, agus tréimhse 3 bliana

measúnú ar theicneolaíochtaí sláinte a chur chun cinn, agus ag an am céanna tacú le comhar an Aontais maidir le measúnú ar theicneolaíochtaí sláinte tar éis dheireadh ghníomhaíocht chomhpháirteach EUnetHTA. Cuirfidh sé, dá bhrí sin, ionchur ábhartha ar fáil chun creat dlíthiúil nua a fhorbairt maidir le HTA. Ós rud é gur tháinig Rialachán (AE) 2021/2282¹⁵ maidir le HTA i bhfeidhm i mí Eanáir 2022 agus go mbeidh sé infheidhme in Eanáir 2025, táthar ag súil go dtacóidh an Conradh seirbhíse seo go gníomhach le cur chun feidhme an Rialacháin nua atá á ullmhú faoi láthair.

Go háirithe, beidh na nithe seo a leanas mar thoradh ar an gconradh seirbhíse:

- tuilleadh forbartha a dhéanamh ar mhodheolaíocht HTA atá le cur i bhfeidhm agus measúnuithe cliniciúla comhpháirteacha (JCAanna) agus comhairliúcháin eolaíocha chomhpháirteacha (JSCanna) á ndéanamh. Tabharfaidh sé aghaidh ar na réimsí sin ina bhfuil tuairimí éagsúil fós d'fhonn an mhodheolaíocht don obair chomhpháirteach a fhorbairt tuilleadh agus é a dhéanamh níos éasca teacht ar chur chuige comhchoiteann agus JCAanna agus JSCanna á gcur i gcrích;
- ocht gcinn de JSCanna comhthreomhara a thabhairt chun críche le haghaidh táirgí íocshláinte nó le haghaidh sé JSCanna ar a laghad, rud a fhágann gur féidir leanúint ar aghaidh le ceann de na táirgí is rathúla ó chomhghníomhaíocht EUnetHTA;
- dhá JCA a thabhairt chun críche do tháirgí íocshláinte agus ceithre JCA/CA d'fheistí leighis más féidir, ach in aon chás ar a laghad JCA amháin do tháirgí íocshláinte agus dhá JCA/CA d'fheistí leighis;
- comhordú ar na gníomhaíochtaí comhpháirteacha thuasluaite, lena n-áirítear idirghníomhaíocht le hionadaithe geallsealbhóirí (othair, gairmithe sláinte, tionscal), lucht acadúil, eagraíochtaí AE agus idirnáisiúnta ábhartha agus tionscnaimh HTA.

Faoi Chuspóir 4 'Rochtain ar chúram sláinte níos fearr agus níos sábháilte do shaoránaigh an Aontais', seoladh staidéar chun tacú leis an measúnú tionchair ar na hathbheithnithe ar Threoir 2002/98/CE maidir le sábháilteacht agus cáilíocht fhuil agus chomhábhair fola an duine agus ar Threoir 2004/23/CE maidir le sábháilteacht agus cáilíocht fíochán agus ceall daonna, chomh maith leis an dá threoir sin'. Naoi mí a bhí i ré an chonartha agus chuidigh sé leis an gCoimisiún measúnú

¹⁵ [EUR-Lex – 32021R2282 – GA – EUR-Lex \(europa.eu\)](#)

tionchair a ullmhú chun tacú lena thogra leasú a dhéanamh ar reachtaíocht reatha an Aontais maidir le fuil, fíocháin agus cealla.

Is éard is aidhm do na cuspóirí sonracha:

- tuairisc a thabhairt ar an gcás bonnlíne, achoimre a dhéanamh ar phríomheilimintí na meastóireachta, agus sainiú na faidhbe a chomhlánú trí fhianaise a bhailiú agus a anailísiú maidir le tionchar agus gnéithe eile de theicneolaíochtaí/teiripí teorannacha mar aon leis na ceachtanna a foghlaimíodh ó phaindéim COVID-19;
- na tionchair eacnamaíocha, shóisialta agus chomhshaoil is dócha a bheidh ag gach ceann de na roghanna beartais a thomhas;
- éifeachtacht, éifeachtúlacht agus comhsheasmhacht na roghanna beartais a anailísiú agus a chur i gcomparáid le chéile.

3. AN BUISÉAD A CHUR CHUN FEIDHME

Ba é EUR 449 000 000 buiséad foriomlán an Chláir. Áiríodh leis sin EUR 30 600 000 do chostais oibriúcháin Chafea a chuidigh leis an gCoimisiún chun an Clár a chur chun feidhme. Chuir CHAFEA cúnaimh teicniúil, eolaíoch agus riaracháin ar fáil don Choimisiún chun an Clár agus na cláir a tháinig roimhe a chur chun feidhme ó 2005 i leith¹⁶.

Eagraíonn CHAFEA glaonna bliantúla ar thograí, comhordaíonn sé meastóireacht ar aighneachtaí, déanann sí caibidlíocht, síníonn sé agus bainistíonn sé comhaontuithe deontais, agus cuireann sé torthaí na gníomhaíochtaí in iúl. Tá sí freagrach freisin as formhór na nósanna imeachta soláthair.

¹⁶ Cinneadh 2004/858/CE ón gCoimisiún an 15 Nollaig 2004 lena mbunaítear gníomhaireacht feidhmiúcháin, an ‘Gníomhaireacht Feidhmiúcháin um an gClár Sláinte Poiblí’, chun gníomhaíocht Chomhphobail i réimse na sláinte poiblí a bhainistiú – de bhun Rialachán (CE) Uimh. 58/2003 ón gComhairle (IO L 369, 16.12.2005, lch. 73) arna leasú le Cinneadh 2008/544/CE ón gCoimisiún an 20 Meitheamh 2008 lena leasaítear Cinneadh 2004/858/CE chun ‘Gníomhaireacht Feidhmiúcháin um an gClár Sláinte Poiblí’ a chlaonlú ina ‘Gníomhaireacht Feidhmiúcháin um Shláinte agus Thomhaltóirí’ (IO L 173, 3.7.2008, lch. 27). Ó mhí na Nollag 2014, tháinig an Gníomhaireacht Feidhmiúcháin um Thomhaltóirí, Sláinte, Talmhaíocht agus Bia (Chafea) in ionad na Gníomhaireachta Feidhmiúcháin um Shláinte agus Thomhaltóirí (EAHC) le Cinneadh Cur Chun Feidhme 2014/927/AE ón gCoimisiún an 17 Nollaig 2014 lena leasaítear Cinneadh Cur Chun Feidhme 2013/770/AE chun an ‘Gníomhaireacht Feidhmiúcháin um Thomhaltóirí, Sláinte, Talmhaíocht agus Bia’ a chlaonlú go ‘Gníomhaireacht Feidhmiúcháin um Thomhaltóirí, Sláinte, Talmhaíocht agus Bia’ (IO L 363, 18.12.2014, lch. 183).

Ba é EUR 71 556 963 an buiséad a leagadh amach in AWP 2020. Is féidir anailís a dhéanamh air sin mar seo a leanas:

- caiteachas oibríochtúil arna mhaoiniú ag an Aontas Eorpach: EUR 63 624 000 – a chomhfhreagraíonn do líne buiséid 17 03 01 ‘An nuálaíocht sa tsláinte a spreagadh, inbhuanaitheacht na gcóras sláinte a mhéadú agus saoránaigh an Aontais a chosaint ar bhagairtí tromchúiseacha trasteorann ar an tsláinte’;
- caiteachas oibríochtúil arna mhaoiniú ag CSTE/LEE¹⁷ agus ag tíortha eile nach bhfuil san Aontas¹⁸ atá rannpháirteach sa chlár: EUR 1 882 963;
- caiteachas riaracháin; EUR 1 500 000 – a chomhfhreagraíonn do líne buiséid 17 01 04 02;
- Costais oibriúcháin CHAFEA: EUR 4 550 000 – a chomhfhreagraíonn do líne buiséid 17 01 06 02.

Ba é **EUR 65 506 963** an buiséad iomlán do chaiteachas oibríochtúil. Gheall DG SANTE agus Chafea **EUR 68 187 797.40** ar an iomlán faoin Meitheal Ardleibhéil 2020 (105 % den bhuiséad caiteachais oibríochtúil). Gheall CHAFEA **EUR 40 430 042.00** agus gheall AS SANTE **EUR 27 657 755.14** – lena gcumhdaítear roinnt de na gealltanais soláthair agus gníomhaíochtaí eile.

Is é is cúis leis an difríocht EUR 2 680 834, 14 idir an buiséad oibríochtúil a vótáladh agus an buiséad deiridh atá geallta ná aistriú inmheánacha a tharla le linn an chleachtaidh aistriúe iomláin a d’eascair as paindéim COVID-19.

3.1 Tosaíochtaí

In 2020, sannadh an gealltanais caiteachais oibríochtúil iomlán de **EUR 68 187 797.14** do na ceithre chuspóir shonracha seo a leanas de chuid an Chláir:

1. **sláinte a chur chun cinn – EUR 11 097 241.78 (16 % den bhuiséad oibríochtúil iomlán)** chun an tsláinte a chur chun cinn, galair a chosc agus timpeallachtaí tacúla a chothú do stíleanna maireachtála sláintiúla, agus an prionsabal ‘sláinte i ngach beartas’ á chur san áireamh;
2. **bagairtí sláinte – EUR 3 933 955.42 (6 % den bhuiséad oibríochtúil iomlán)** chun saoránaigh an Aontais a chosaint ar bhagairtí tromchúiseacha sláinte trasteorann;

¹⁷ An Iorua agus an Íoslainn.

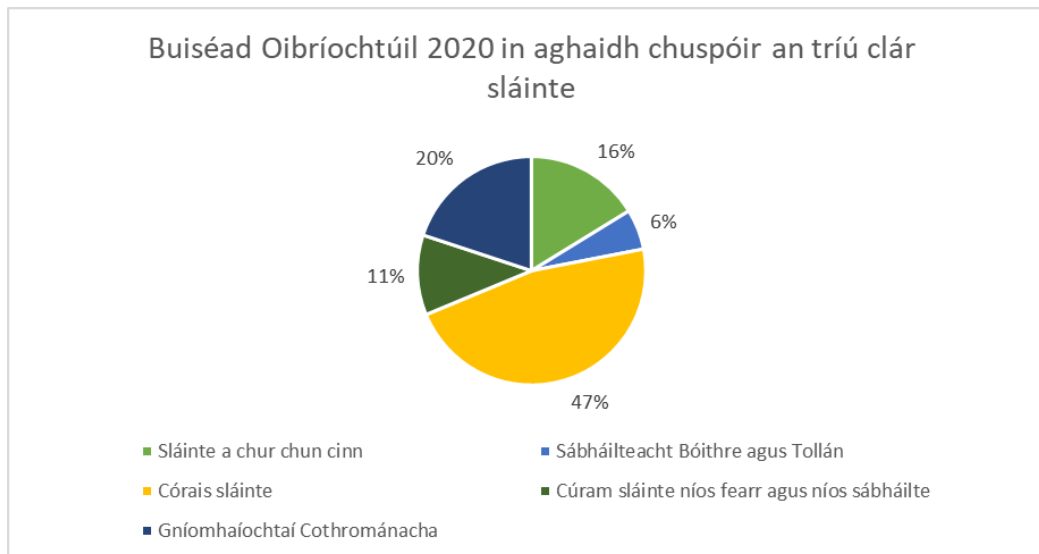
¹⁸ An tSeirbia, an Bhoisnia agus an Heirseagaivéin, agus an Mholdóiv.

3. **córais sláinte – EUR 31 850 207.93** (47 % den bhuiséad oibríochtúil iomlán) chun córais sláinte nuálacha, éifeachtúla agus inbhuanaithe a chur chun cinn;
4. **cúram sláinte níos fearr agus níos sábháilte – EUR 7 710 843.21** (11 % den bhuiséad oibríochtúil iomlán) chun rochtain ar chúram sláinte níos fearr agus níos sábháilte a éascú do dhaoine san Aontas.

Ina theannta sin, b'ionann **gníomhaíochtaí leathana** (gníomhaíochtaí TF, cumarsáid, aisíocaíocht meastóirí saineolaithe) agus gníomhaíochtaí eile (e.g. Coistí Eolaíocha, an Painéal Saineolaithe agus gníomhaíochtaí grúpaí saineolaithe eile, staidéir chun cabhrú le beartais sláinte a fhorbairt), **EUR 13 595 248.80** (20 % den bhuiséad oibríochtúil).

Léiríonn Cairt 1 thíos leithdháileadh an bhuiséid i measc na gcuspóirí éagsúla.

Cairt 1: Buiséad oibríochtúil 2020 in aghaidh chuspóir an Chláir

Maidir le leithdháileadh bhuiséad 2020 do gach ceann de thosaíochtaí téamacha an Chláir, léirítear i gCairt 2 thíos gur leithdháileadh na gníomhaíochtaí faoi thosaíocht théamach 3 – chun rannchuidiú le córais sláinte nuálacha, éifeachtúla agus inbhuanaithe – ar an sciar is mó den bhuiséad, agus ina dhiaidh sin gníomhaíochtaí cothrománacha nó trasghearrtha, tionscnaimh um chur chun cinn na sláinte agus um vacsaíniú.

Cairt 2: Buiséad oibríochtúil 2020 de réir tosaíochta téamaí (i milliúin EUR)

Cuireadh an clár chun feidhme trí raon leathan ionstraimí maoiniúcháin. Orthu sin tá:

- deontais le haghaidh tionscadal,
- deontais oibriúcháin chun tacú le heagraíochtaí neamhrialtasacha,
- gníomhaíochtaí arna gcómhaoiniú le húdaráis na mBallstát (gníomhaíochtaí comhpháirteacha),
- comhaontuithe deontais dhírigh le heagraíochtaí idirnáisiúnta,
- soláthar poiblí;
- gníomhaíochtaí eile, amhail tacaíocht do na coistí eolaíochta, comhaontuithe riaracháin leis an Airmheán Comhpháirteach Taighde agus Eurostat, agus deontais do chomhdhálacha arna n-eagrú ag Uachtaránachtaí na Comhairle.

Úsáideadh glaonna iomaíocha chun bearta a roghnú le haghaidh maoinithe, mar shampla le haghaidh tionscadal agus soláthar. Is comhaontuithe deontais díreacha iad gníomhaíochtaí comhpháirteacha, deontais d’eagraíochtaí idirnáisiúnta agus comhdhálacha arna n-eagrú ag uachtaránachtaí Chomhairle an Aontais Eorpaigh toisc go bhfuil staid monaplachta ann (de jure nó de facto), rud a chiallaíonn nach bhfuil ach aon soláthraí seirbhíse amháin ann.

Déanann athbhreithneoirí seachtracha (gníomhaíochtaí comhpháirteacha), oifigigh AS SANTE agus Chafea meastóireacht ar thograí chun cáilíocht na ngníomhaíochtaí cómhaoinithe sin a chinntiú.

Baineann an buiséad riaracháin le caiteachas ar nithe amhail staidéir, cruinnithe saineolaithe, cumarsáid, agus cúnamh teicniúil agus riaracháin do chórais TF.

3.2 An buiséad oibríochtúil a chur i bhfeidhm trí mheicníocht maoinithe

An Cineál Sásra Maoinithe	Cur chun feidhme (EUR)	Sciar na meicníochta sa buiséad iomlán a cuireadh chun feidhme (%)
1. Deontais faoi ghlaonna ar thograí nó trí chuireadh:		
1.1 Deontais Tionscadail/HP-PJ	7 452 705.51	11.30 %
1.2 Deontais oibríochta/SGAanna	5 852 209.00	8.90 %
1.3 Deontais ghníomhaíochta chomhpháirteacha	12 408 994.17	18.90 %
1.4. Deontais comhdhála do na Ballstáit a shealbhaíonn Uachtaránacht an Aontais	162984.92	0.24 %
1.5 Comhaontuithe deontais díreacha le heagraíochtaí idirnáisiúnta	5 730 000.00	8.74 %
IOMLÁN NA NDEONTAS	31 606 893.60	48 %
2. Soláthar (conarthaí seirbhíse, duaiseanna, cothrománacha)	26 708 292.21	40 %
<i>Á bhainistiú ag Chafea</i>	8 273 148.40	13 %
<i>Arna bhainistiú ag AS Sante</i>	18 435 143.81	27 %
4. Gníomhaíochtaí Eile	9 872 611.33	10.90 %
<i>Á bhainistiú ag Chafea</i>	650 000.00	0.90 %
<i>Arna bhainistiú ag AS Sante</i>	9 222 611.33	10 %

5. Buiséad curtha chun feidhme faoi Chlár Oibre Bliantúil 2020	68 187 797.14	105 %
<i>Á bhainistiú ag Chafea</i>	40 530 042.00	62 %
<i>Arna bhainistiú ag AS Sante</i>	27 657 755.14	37.47 %
Iomlán an bhuiséid atá ar fáil faoi Chlár Oibre Bliantúil 2020	65 506 963.00	100.00 %
Creidmheasanna Breise	- 2 680 834.14	5 %
<i>Le Chafea</i>	-	
<i>AS Sante</i>	2 680 834.14	
<i>Iomlán le creidmheasanna aistriú</i>		68 187 797.14

3.3 Tairbhíthe

In 2020, shínigh Chafea agus AS SANTE breis agus 80¹⁹ deontas agus conradh le tairbhíthe agus soláthraithe seirbhíse: eagraíochtaí rialtasacha, institiúidí acadúla, eagraíochtaí neamhrialtasacha, cuideachtaí príobháideacha, agus saineolaithe aonair²⁰. I measc na dtairbhíthe eile bhí eagraíochtaí idirnáisiúnta agus ranna AE. Fuair thart ar 286 tairbhí agus oibreoir eacnamaíoch cistiú ón Aontas Eorpach, agus is cuideachtaí príobháideacha (i gcomhair soláthair agus gníomhaíochtaí eile) agus eagraíochtaí rialtais (ar mhaithe le comhghníomhaíochtaí agus le haghaidh tionscadal) an dá phríomhchatagóir.

4. PRÍOMHGHNÍOMHAÍOCHTAÍ CUMARSÁIDE

In 2020, d'eagraigh Chafea gníomhaíochtaí cumarsáide chun infheictheacht na dtorthaí agus na n-éachtaí a baineadh amach faoin gClár a mhéadú, chun tosaíochtaí cumarsáide sonracha AS SANTE a chur chun cinn agus chun dlús a chur le hiarrachtaí chun teagmháil a dhéanamh le

¹⁹ Gníomhaíochtaí comhphárteacha (4), deontais tionscadail (10), deontais oibriúcháin/comhaontuithe deontais sonracha (SGA) (15), comhaontú deontais dhíriú (4), duaiseanna (3), comhdhálacha Uachtaránachta (2), tairiscintí (37) agus gníomhaíochtaí eile (10).

²⁰ Ní áirítear san fhigiúr seo conarthaí le saineolaithe aonair atá páirteach i gcoistí eolaíochta, meastóirí glaonna ar thograí, etc.

tairbhíthe féideartha an Chláir. Tá eolas cuimsitheach ar na gníomhaíochtaí sin le fáil i dtuarascáil gníomhaíochta Chafea 2020 don chlár²¹.

Ba iad na seimineáir ghréasáin faisnéise a reáchtáladh ar an 4 agus an 5 Márta 2020 na príomhimeachtaí don bhliain, agus bhí os cionn 350 duine ag freastal orthu. Leag na seimineáir ghréasáin béim ar scéalta ratha an chláir agus chuir siad deiseanna maoinithe sláinte an Aontais i láthair faoi Chlár Oibre Bliantúil 2020 (mar shampla, glaonna ar thionscadail, gníomhaíochtaí comhpháirteacha agus tairiscintí).

Ina theannta sin, i gcomhar le PATanna an chláir, d’eagraigh Chafea dhá lá eolais san Iodáil agus sa tSualainn le níos mó ná 100 rannpháirtí ar ábhair a bhaineann le tosaíochtaí beartais náisiúnta. Ina theannta sin, ghlac 60 duine páirt i gcruinniú lá faisnéise ar líne maidir le gníomhaíochtaí comhpháirteacha ar an 8 Meitheamh 2020.

Bhí an dá imeacht seo a leanas in ann cumarsáid bhreise a dhéanamh maidir le cur chun feidhme agus torthaí an Chláir.

- 2020 Comhdháil Eorpach ar Shláinte Phoiblí, 20-23 Samhain 2020, imeacht ar líne le dhá sheisiún agus seastán fíorúil.
- 16ú Comhdháil Dhomhanda ar Shláinte Phoiblí 2020, 12-17 Deireadh Fómhair 2020, imeacht ar líne le dhá sheisiún agus seastán fíorúil.

Sháraigh gníomhaíochtaí cumarsáide ar líne in 2020 an sprioc a leagadh síos (150 mhír nuachta in aghaidh na bliana). Rinneadh níos mó ná 220 mír nuachta ar shuíomh gréasáin Chafea a chroscadh le cur chun cinn na meán sóisialta, seimineáir ghréasáin ar dheiseanna maoinithe, treoir chumarsáide do thairbhíthe agus uasghrádú ar ghnéithe íoslódála an bhunachair sonraí. Ina theannta sin, chuir trasnascadh le suíomh gréasáin AS SANTE agus le Nuachtlitir Sláinte-AE feabhas ar an teachtaireacht maidir le bearta an Choimisiúin chun paidéim COVID-19 a chomhrac.

²¹ [annual-activity-report-2020-chafea_en.pdf \(europa.eu\)](#) nó [Annual activity report 2020 - Consumers, Health, Agriculture and Food Executive Agency |An Coimisiún Eorpach \(europa.eu\)](#)

Chuir CHAFEA roinnt foilseachán leictreonach i dtoll a chéile, atá ar fáil go poiblí ar a láithreán gréasáin agus ar shuíomh gréasáin EU bookshop, foilseacháin ar féidir iad a phriontáil ach iad a éileamh. Áirítear orthu sin trí bhileog eolais maidir le hailse²², cúram comhtháite²³ agus substaintí de bhunús daonna (SoHO)²⁴. Tá siad ar fáil i ngach ceann de 23 theanga oifigiúla an Aontais Eorpaigh.

5. CONCLÚID

Agus cion dá ghníomhaíochtaí agus dá acmhainní á n-aththreorú agus á saothrú chun paindéim COVID-19 a chomhrac, lean an clár de bheith ag cur chun feidhme a ghníomhaíochtaí faoin gclár d'fhonn na príomh-éachtaí a baineadh amach le linn na tréimhse cur chun feidhme 2014-2020 ina hiomláine a fheabhsú agus a chomhdhlúthú tuilleadh. In imthosca eisceachtúla de bharr ráig COVID-19, d'fheidhmigh an clár go maith agus cuireadh chun feidhme go héifeachtach é in 2020, rud a chuir le cosaint sláinte níos fearr trína bheartais agus trína ghníomhaíochtaí, i gcomhréir le hAirteagal 168 den Chonradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh.

²² [Cancer - Publications Office of the EU \(europa.eu\)](http://europa.eu)

²³ [Integrated care - Publications Office of the EU \(europa.eu\)](http://europa.eu)

²⁴ [Substances of human origin \(SoHO\) - Publications Office of the EU \(europa.eu\)](http://europa.eu)